

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์

สคต.กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย

วันที่ 8 – 12 พฤศจิกายน 2564

*****

รายงานสถานการณ์ข้าวของอินโดนีเซีย

สรุปข่าว

Bulog (<http://www.bulog.co.id/>) หน่วยงานด้านการจัดเก็บสต็อกข้าวและพืชผลทางการเกษตรของรัฐบาล ได้ระดมรับซื้อข้าวจากชาวนารายวัน โดยตัวเลขรับซื้อ ณ วันที่ 22 กันยายน 2564 สามารถรับซื้อได้ครบจำนวน 1 ล้านตันข้าวสารจากกลุ่มเกษตรกร GAPOKTAN หรือเท่ากับข้าว 1,879,146 ตัน ข้าวเปลือก (GKP) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพของราคา และลดผลกระทบที่มีต่อเกษตรกร

เมื่อเดือนตุลาคม 2564 อินโดนีเซียได้เริ่มส่งออกข้าวไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียเป็นครั้งแรกผ่าน บริษัท PT Sang Hyang Seri (Food Cluster BUMN บริษัทรัฐวิสาหกิจภาคเกษตรกรรม) โดยทยอยส่งออกข้าวในเดือนตุลาคม 2564 รวมจำนวน 20 ตันมูลค่า 21,200 ดอลลาร์สหรัฐ และจะส่งข้าวในเดือนพฤศจิกายนอีกจำนวน 120 ตัน มูลค่า 127,200 ดอลลาร์สหรัฐทำให้ปริมาณการส่งออกข้าวของอินโดนีเซียไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียถึงเดือนพฤศจิกายน 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 140 ตัน มูลค่า 148,400 ดอลลาร์สหรัฐ การส่งออกครั้งนี้สอดคล้องกับทิศทางของ Erick Thohir รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ ที่ส่งเสริมการแปรรูปพืชอาหารเพื่อการส่งออกให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น

สำนักสถิติกลาง (BPS) แสดงราคาข้าวที่โรงสีข้าวเดือนตุลาคม 2564 อยู่ที่กิโลกรัมละ 9,173 รูเปียห์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.31 จากเดือนกันยายน 2564 ขณะที่ราคาขายส่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.15 เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อน ส่วนทางกลับราคาขายปลีกที่ลดลงร้อยละ 0.1 และราคารับซื้อข้าวเปลือก (GKP) ที่โรงสีลดลงร้อยละ 4.13 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ขณะที่อัตราการแปรสภาพจากข้าวเปลือกเป็นข้าวสารลดลงร้อยละ 7.23 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน

ข้อมูลจากศูนย์กลางการศึกษานโยบายของอินโดนีเซีย(CIPS) โดย Aditya Alta นักวิจัยกล่าวว่า ราคาข้าวอินโดนีเซียแพงกว่าข้าวจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ราคาข้าวในประเทศแต่ละเดือนจะผัน

ผวนเพียงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า แต่ด้วยราคาขายปลีกข้าวขึ้นอยู่กับกลไกการผลิตและการจัดจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ ปัจจุบันผลผลิตข้าวในประเทศไทยมีไม่มากพอที่จะรักษาเสถียรภาพด้านราคาให้คงที่ตลอดปี ผลผลิตข้าวตามฤดูกาลมีความผันผวนมาตั้งแต่ปี 2556 โดยผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ปีละ 5.19 ตันต่อเฮกตาร์ ราคาข้าวที่สูงขึ้นเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ระยะเวลาในการเพาะปลูกนานขึ้น ความต้องการข้าวเพิ่มขึ้น รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่พร้อมทำให้ต้นทุนในการขนส่งสูงขึ้น

ข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลราคาอาหารเชิงกลยุทธ์ (PIHPS) แสดงราคาข้าวเดือนพฤศจิกายน 2564 อยู่ที่กิโลกรัมละ 11,650 รูเปียห์ สูงกว่าราคาข้าวเดือนพฤศจิกายน 2563 ที่กิโลกรัมละ 11,450 รูเปียห์ ขณะเดียวกันข้อมูลจาก CIPS Food Monitor แสดงให้เห็นว่าราคาข้าวต่างประเทศ (FOB Bangkok) ถูกกว่าราคาข้าวในประเทศอินโดนีเซียมาก

สถานการณ์ปัจจุบันผลผลิตข้าวภายในประเทศมีเพียงพอต่อการบริโภค แต่ไม่เพียงพอที่จะรักษาเสถียรภาพด้านราคา หากต้องเผชิญกับความต้องการบริโภคในประเทศที่เพิ่มขึ้นในกรณีที่มีการเปิดประเทศ หรือหากมีความผันผวนจากผลผลิตข้าวตามฤดูกาล โดยข้อมูลตั้งแต่ปี 2556 อินโดนีเซียมีผลผลิตข้าวเฉลี่ยปีละ 5.19 ตันต่อเฮกตาร์ ขณะที่รัฐบาลแจ้งว่าผลผลิตข้าวในประเทศเพิ่มขึ้นทุกปี และมีข้าวในประเทศเกินดุล แต่ประชาชนยังคงประสบกับภาวะราคาข้าวที่สูงขึ้น

วิเคราะห์ผลกระทบ โอกาส/แนวทางการปรับตัวของภาครัฐ/ภาคเอกชน/ผู้ประกอบการไทย

ตามที่รัฐบาลอินโดนีเซียมีนโยบายพึ่งพาตนเองด้านอาหาร (self-sufficiency policy) จึงส่งเสริมการพัฒนา การผลิตและการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ และนำเข้าเท่าที่จำเป็น โดยปัจจุบันอินโดนีเซียสามารถผลิตข้าวได้เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ และมีการส่งออกเล็กน้อยเพื่อแสดงให้ตลาดโลกเห็นว่าอินโดนีเซียมีข้าวเพียงพอจริง ๆ อย่างไรก็ตามราคาข้าวในประเทศอินโดนีเซียมีราคาสูงเมื่อเปรียบเทียบกับข้าวต่างประเทศ โดยเฉพาะราคาข้าวไทยเนื่องจากผลผลิตข้าวต่อไร่ของอินโดนีเซียมีปริมาณต่ำ ใช้เวลาเพาะปลูกนานขึ้นเนื่องจากใช้ปุ๋ยเคมีปริมาณน้อย ตลอดจนต้นทุนการสีแปร ต้นทุนการขนส่งจากพื้นที่เพาะปลูกซึ่งยังรุดกันดารและการขนส่งระหว่างเกาะที่มีราคาสูง ทำให้ข้าวในประเทศมีราคาสูงกว่าข้าวนำเข้า อยู่เสมอ ประชาชนในเขตเมืองต้องรับภาระราคาข้าวที่ขยับตัวสูงขึ้น ในขณะที่รัฐบาลอินโดนีเซียมักจะตัดสินใจนำเข้าข้าวในกรณีที่ขาดแคลนเท่านั้น โดยจะไม่นำเข้าข้าวในภาวะปกติเนื่องจากจะทำให้ข้าวจากชวาซึ่งเป็นฐานเสียงสนับสนุนของรัฐบาลซึ่งไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้ และพร้อมจะรวมตัวประท้วงทุกครั้งเมื่อมีข่าวว่ารัฐบาลจะมีการนำเข้าข้าว

ในส่วนของบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการค้าข้าวระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการค้าแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ที่มีความตกลงซื้อข้าวปริมาณไม่เกิน 1,000,000 ตัน เป็นเวลา 4 ปี ทาง สคต.ณ กรุงจาการ์ตา ได้ติดตามความคืบหน้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่มีความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าว

สคต.ณ กรุงจาการ์ตา

พฤศจิกายน 2564

ที่มา : Bulog, Bulog berhasil serap 1 juta ton beras petani local. วันที่ 22 กันยายน 2564

Okefinance, RI Ekspor 140 ton beras ke Arab Saudi. วันที่ 31 ตุลาคม 2564

CNN Indonesia, BPS: Harga beras di penggilingan naik 0.31 persen per Oktober 2021. วันที่ 2 พฤศจิกายน 2564

Kompas, Pengamat: Harga beras Indonesia konsisten lebih mahal dari harga internasional. วันที่ 3 พฤศจิกายน 2564